

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.750 van 6 juni 2013
in de zaak A. 204.749/VII-38.515.**

In zake : 1. de NV AUDIVOX-BBC RECORDS
 2. Eric VAN MARSENILLE
 3. Rita CLAESSENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Stijn Verbist en Pieter Thomaes
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Graaf van Hoornestraat 51
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
 de Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Filip Vincke
 kantoor houdend te 8580 Avelgem
 Kasteelstraat 13
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :
 de BVBA BIOFORS (in staat van faillissement)
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 curator Kjell Swartelé en tevens door
 advocaten Tom Malfait en Tania Van Laer
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 mei 2012, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur
en Cultuur van 24 februari 2012 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de
beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 23 juni 2011,

houdende de weigering aan de BVBA Biofors van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een varkenshouderij met biogasinstallatie, gelegen aan het Ginnegemveld 2 te Ranst, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en de gevraagde vergunning, mits het opleggen van een aantal bijzondere exploitatievoorwaarden, wordt verleend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 26 juni 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswertdt heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 mei 2013.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Toon Denayer, die loco advocaat Stijn Verbist verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Filip Vincke, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Tania Van Laer, die tevens loco advocaat Tom Malfait verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Eric Lanckswaert heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 17 februari 2011 dient de BVBA Biofors een milieuvergunningsaanvraag in om een bestaande varkenshouderij verder te exploiteren en te veranderen door uitbreiding en wijziging. Volgens het voorwerp van de aanvraag zou de bestaande biogasinstallatie voortaan 50.000 ton, in plaats van 25.000 ton, per jaar verwerken. De bestaande varkenshouderij, met 200 zeugen, 1 beer en 793 vleesvarkens, zou worden omgevormd tot een inrichting voor 2.969 vleesvarkens.

3.2. Tijdens het openbaar onderzoek worden twee bezwaarschriften ingediend waarin onder meer wordt geklaagd over geurhinder en verkeershinder.

3.3. In het raam van de procedure in eerste aanleg worden een aantal adviezen uitgebracht. Bepaalde van die adviezen zijn ongunstig of ten dele ongunstig, met name het advies van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Ranst, het advies van de afdeling Milieuvergunningen, het advies van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, het advies van het Agentschap Zorg en Gezondheid en het advies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie. In de ongunstige adviezen wordt onder meer gewezen op de geurhinder en de mobiliteitsproblematiek.

3.4. Op 23 juni 2011 weigert de deputatie van de provincie Antwerpen de gevraagde vergunning.

3.5. De tussenkomende partij en haar zaakvoerder stellen administratief beroep in tegen die weigeringsbeslissing. Daarin wordt onder meer ingegaan op de problematiek van de luchtemissies (geurhinder) en van de ruimtelijke verenigbaarheid van de biogasinstallatie. Bij het beroepschrift wordt een geurstudie gevoegd die betrekking heeft op de uitbreiding van het bedrijf van 994 varkens (en 1.080 niet-vergunningsplichtige biggen) tot de gevraagde 2.969 varkens (en 2.160 niet-vergunningsplichtige biggen).

3.6. Ook in het kader van de administratieve beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht.

De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij adviseert gunstig. De Vlaamse Milieumaatschappij en haar afdeling Operationeel Waterbeheer adviseren voorwaardelijk gunstig. De afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid adviseert deels gunstig, deels ongunstig en het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Toezicht Volksgezondheid, adviseert voorwaardelijk gunstig.

Op 21 oktober 2011 verleent de afdeling Milieuvergunningen een ongunstig advies wat de uitbreiding van de varkensstallen betreft, omwille van de geurhinder, en een gunstig advies wat de uitbreiding van de biogasinstallatie betreft.

3.7. Op 4 november 2011 doet de exploitant een nieuw voorstel, dat inhoudt dat slechts 1.702 vleesvarkens zouden worden gehouden. Bij dit voorstel voegt de exploitant een nieuwe geurstudie die betrekking heeft op een situatie met 1.702 vleesvarkens.

3.8. Ingevolge dit nieuwe voorstel verleent de afdeling Milieuvergunningen op 8 november 2011 een aanvullend advies, dat gunstig is voor de uitbreiding van de varkenshouderij tot 1.702 vleesvarkens.

Op 16 november 2011 brengt de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie een voorwaardelijk gunstig advies uit, onder meer over de uitbreiding van de varkenshouderij tot 1.702 vleesvarkens.

3.9. Met een besluit van 24 februari 2012 verklaart de bevoegde Vlaamse minister het ingestelde beroep gegrond, heft zij de weigeringsbeslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen op en verleent zij een milieuvergunning voor de exploitatie van een varkenshouderij met 1.702 vleesvarkens en een biogasinstallatie voor de verwerking van 50.000 ton biomassa per jaar, "waarvan minimaal 30 % dierlijke mest, 30 % energiegewassen en reststromen uit de landbouw en maximaal 40 % organisch-biologische afvalstoffen".

Dit is het thans bestreden besluit waarvan de voor de beoordeling van voorliggend geding relevante motieven als volgt luiden :

"Overwegende dat de exploitant momenteel vergund is voor het houden van 200 zeugen, 1 beer en 793 vleesvarkens; dat in de situatie die in de milieuvergunningsaanvraag geschetst wordt alleen nog 2.969 vleesvarkens en 2.160 biggen gehouden zouden worden; dat de bestaande zeugenstallen als berging worden ingericht of afgebroken worden; dat aan de bestaande stal van 508 vleesvarkens een stal voor 468 vleesvarkens en een stal voor 168 vleesvarkens worden bijgebouwd; dat aan de bestaande stal voor 487 vleesvarkens 2 stallen voor elk 1.080 biggen en een stal voor 168 vleesvarkens worden bijgebouwd; dat er verder nog een bijkomende stal voor 1.170 vleesvarkens wordt gebouwd; dat de nieuw te bouwen stallen allen ammoniakemissiearm worden gebouwd;

Overwegende dat de inrichting in de beoogde situatie over 140 stalpunten beschikt; dat er voldaan wordt aan de voorwaarde om een afstand van 350 m ten opzichte van hindergevoelige gebieden te respecteren;

Overwegende dat het aantal transporten voor de aan- en afvoer van varkens en voeders in de beoogde toestand toeneemt met 167 tot 225 vrachten op jaarbasis; dat de aanvoer van voeders overdag plaatsvindt; dat er geen geluidshinder van de ventilatoren valt te verwachten aangezien deze zich diep in de verluchtungskokers bevinden; dat het risico op geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat de exploitant een geurstudie liet uitvoeren waarin wordt nagegaan wat het effect is inzake geur door de gewenste uitbreiding van de varkenshouderij; dat de geuremissie zou stijgen van 49.188 OU_E/s (bestaande situatie) naar 79.741 OU_E/s (beoogde situatie met milderende maatregelen); dat

het aantal woningen dat hinder ondervindt zou uitbreiden; dat onder meer 49 (+ 48) woningen gelegen in woongebied en 27 (+ 18) woningen gelegen in de overige gewestplanbestemmingen een negatief effect zouden ondervinden; dat het risico op geurhinder niet tot een aanvaardbaar niveau zou kunnen beperkt worden;

Overwegende dat de exploitant, met voorstel van 4 november 2011, het aantal varkens wenst te beperken tot 1.702 stuks (allen vleesvarkens); dat in de bestaande stallen 2, 3 en 7 respectievelijk 464, 446 en 360 vleesvarkens komen; dat stal 2 wordt uitgebreid met een aantal compartimenten zodat er 432 vleesvarkens in gestald kunnen worden; dat deze uitbreiding van stal 2 ammoniakemissiearm wordt gebouwd; dat meer bepaald voor het systeem V-4.7 (mestkelders met (water-) en mestkanaal, de laatste met schuine putwand(en) en met andere dan roosters met verhoogde mestdoorlaat) wordt geopteerd;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 5.9.2.1.bis, §2, van titel II van het VLAREM na afwerking van de bouw van een ammoniakemissiearme stal een attest moet worden afgeleverd dat aantoonst dat de bouwwerken werden uitgevoerd conform de ammoniakemissiearme staltechnieken; dat dit attest moet zijn afgeleverd voor er varkens in de stal worden gehouden; dat dit attest ter inzage moet liggen van de toezichthoudende overheid;

Overwegende dat de exploitant een nieuwe geurstudie liet uitvoeren waarin wordt nagegaan wat het effect is inzake geur door de gewenste uitbreiding van de varkenshouderij (voorstel van 4 november 2011); dat de geuremissie van de varkenshouderij daalt van 49.188 OU_E/s tot 46.890 OU_E/s ; dat in de gewenste situatie 1 (+ 0) woning gelegen in woongebied een negatief effect ondervindt; dat in woongebied met landelijk karakter 35 (- 2) woningen een matig negatief effect en 12 (+ 0) woningen een negatief effect ondervinden in de beoogde situatie; dat in de overige gewestplanbestemmingen 11 (- 3) woningen een gering negatief effect, 21 (- 1) woningen een matig negatief effect en 10 (+ 1) een negatief effect ondervinden ten gevolge van de varkenshouderij na uitbreiding; dat het totaal aantal woningen dat enige vorm van geurhinder zal ondervinden afneemt ten opzichte van de huidige situatie; dat ter hoogte van de enigste woning die bijkomend een negatief effect zal ondervinden de geurmissie zeer beperkt toeneemt van 9,5 OU_E/m^3 tot 10,5 OU_E/m^3 ; dat de totale geuremissie echter afneemt in de beoogde toestand ten opzichte van zowel de toestand die in de milieuvergunningsaanvraag werd beoogd als de huidige toestand; dat het risico op geurhinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat op circa 350 m van de inrichting het habitatrictlijngebied 'Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen' ligt; dat er geen passende beoordeling werd uitgevoerd; dat in de beoogde situatie de totale ammoniakemissie van de stallen daalt ten opzichte van de huidige situatie; dat de exploitatie bovendien ten noordoosten van het habitatrictlijngebied ligt en de wind overheersend uit zuidwestelijke richting komt; dat er bijgevolg verwacht kan worden dat de impact van de verzurende emissies op het habitatrictlijngebied afneemt;

Overwegende dat de exploitant momenteel vergund is voor een grondwaterwinning met een debiet van 13 m^3/dag en 4.500 m^3/jaar ; dat er een

grondwaterwinning met een debiet van 21 m³/dag en 7.500 m³/jaar wordt aangevraagd; dat het grondwater wordt gebruikt als drinkwater voor de varkens; dat, gelet op het alternatieve voorstel, een grondwaterwinning van 3.680 m³/jaar voldoende is voor het aantal varkens;

Overwegende dat de bestaande vergistingsinstallatie een coverwerkingsinstallatie betreft voor minimaal 33 % dierlijke mest, 27 % energieteelten en/of landbouwrestproducten en maximaal 40 % organisch biologische reststromen (OBA's); dat de exploitant momenteel vergund is voor het vergisten van 25.000 ton/jaar biomassa; dat in de boogde situatie 50.000 ton/jaar biomassa vergist wordt; dat een nieuwe vergister, bestaande uit een voor- en navergister, wordt bijgeplaatst; dat er een verwerking wordt voorzien van 15.000 ton/jaar mest, 15.000 ton energieteelten en 20.000 ton/jaar organisch biologische reststromen en secundaire grondstoffen (slib, champost, ...); dat de mest van de varkensstallen van Hugo Claessens wordt afgevoerd naar de vergistingsinstallatie en circa 5.600 ton/jaar van de eigen energieteelten kan worden aangevoerd naar de vergistingsinstallatie;

(...)

Overwegende dat er, met betrekking tot de vergistingsinstallatie, in de huidige toestand 2,9 vrachten per dag zijn; dat in de beoogde situatie het aantal vrachten per dag met 3,3 wordt uitgebreid om tot 6,2 vrachten per dag te komen; dat volgens het aanvraagdossier op macroschaal 3,1 van deze vrachten reeds bestaan aangezien de biomassa die in de beoogde toestand naar de BVBA Biofors wordt afgevoerd momenteel ook al wordt vervoerd; dat de installatie in functie dient te staan van bedrijven uit de omgeving voor wat betreft de aanvoer van mest; dat er daarom als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat de mestleveranciers niet verder dan 20 km van het bedrijf mogen liggen".

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Eerste exceptie

4. In haar laatste memorie merkt de verwerende partij op dat de tussenkomende partij bij vonnis van 18 september 2012 van de rechtbank van koophandel te Antwerpen in staat van faillissement werd verklaard. De verwerende partij stelt zich in de gegeven omstandigheid de vraag "naar het actueel belang van de vordering tot annulatie".

Beoordeling

5. Het faillissement van de exploitant heeft niet tot gevolg dat de lopende milieuvergunningen van rechtswege vervallen. Evenmin valt uit te sluiten dat deze vergunningen in het kader van de afhandeling van het faillissement worden overgedragen aan een nieuwe exploitant die alsdan gerechtigd is de betrokken inrichting verder te exploiteren voor de resterende geldigheidsduur van de overgenomen vergunning(en). Het faillissement van de BVBA Biofors heeft derhalve niet meegebracht dat voorliggend geding zonder voorwerp is geworden.

De exceptie gaat niet op.

B. Tweede exceptie

6. De verwerende partij stelt dat de eerste verzoekende partij niet over het vereiste belang beschikt, aangezien zij als vennootschap geen enkel persoonlijk nadeel ondervindt van de varkenshouderij en het vervoer naar de vergunde inrichting niet langs haar vestiging plaatsvindt.

7. Ook de tussenkomende partij werpt op dat de eerste verzoekende partij geen belang heeft bij het voorliggende annulatieberoep, aangezien een rechtspersoon geen geur-, geluids- of verkeershinder kan ondervinden.

8. De verzoekende partijen repliceren in hun memorie van wederantwoord dat zowel natuurlijke personen als rechtspersonen belang kunnen hebben bij de vernietiging van een milieuvergunning. Zij zetten uiteen dat het personeel van de eerste verzoekende partij geregeld ondraaglijke geurhinder zal moeten ondergaan, waardoor de werking van de bedrijfsvestiging wordt bezwaard. Dat de hoofdzetel van de eerste verzoekende partij zich niet op de bewuste locatie bevindt, doet volgens hen niet ter zake. Zij wijzen erop dat de Raad van State reeds meermaals het belang van een rechtspersoon bij het aanvechten van een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning heeft aanvaard.

9. In haar laatste memorie laat de tussenkomende partij nog gelden dat het feit dat de eerste verzoekende partij in de nabijheid van de betrokken inrichting is gevestigd, niet volstaat om haar belang bij het annulatieberoep aan te nemen, aangezien zij als rechtspersoon op concrete wijze aannemelijk moet maken dat zij hinder of nadeel ondervindt door de exploitatie van de betrokken inrichting. Volgens de tussenkomende partij toont de eerste verzoekende partij niet concreet aan op welke wijze zij enige hinder of nadelen door de vergunde exploitatie zou kunnen ondervinden. In dat verband zet de tussenkomende partij uiteen dat niet valt in te zien op welke wijze een rechtspersoon geurhinder kan ondervinden, dat zelfs indien aanvaard zou worden dat een rechtspersoon wel degelijk geurhinder kan ondervinden, de eerste verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat eventuele geurhinder haar zou benadelen, aangezien zij geen rechtstreeks nadeel ondervindt van geurhinder die haar personeel treft, noch op concrete wijze verduidelijkt "op welke wijze de werking op haar bedrijfsvestiging verder zou bezwaard worden", dat de eerste verzoekende partij evenmin opwerpt dat bijkomende hinder van de betrokken inrichting tot een waardevermindering zou kunnen leiden van de onroerende goederen die zij aanwendt voor haar bedrijfsactiviteiten en dat zij geen verweer voert over hetgeen in de memorie is uiteengezet omtrent de eventuele geluids- en mobiliteitshinder.

Beoordeling

10. Het wordt niet betwist dat de eerste verzoekende partij een bedrijfsvestiging heeft in de zeer nabije omgeving van de vergunde varkenshouderij. De bijkomende hinder die de uitbreiding van een hinderlijke inrichting veroorzaakt of kan veroorzaken, kan leiden tot een waardevermindering van de onroerende goederen die de eerste verzoekende partij aanwendt voor haar bedrijfsactiviteiten. Om die reden alleen al doet zij blijken van het in rechte vereiste belang.

De exceptie is ongegrond.

V. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

Standpunt van de partijen

11. In een tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel.

Zij zetten uiteen dat na het openbaar onderzoek en het verlenen van de vereiste adviezen de betrokken milieuvergunningsaanvraag fundamenteel werd gewijzigd, aangezien initieel een vergunning werd gevraagd voor 2.969 vleesvarkens en 2.160 biggen, terwijl in graad van beroep een vergunning is verleend voor 1.702 vleesvarkens. Deze eenzijdige wijziging van de aanvraag tijdens de administratieve beroepsprocedure, waaromtrent noch de omwonenden noch de adviesinstanties zich hebben kunnen uitspreken, heeft volgens de verzoekende partijen tot gevolg dat de door de tussenkomende partij zelf geproduceerde hoeveelheid dierlijke mest niet zal volstaan om te voldoen aan de vereiste eigen productie van dierlijke mest bestemd voor de biogasinstallatie, hetgeen een inbreuk zou vormen op de milieuvergunning en waardoor een aanzienlijk aantal bijkomende transportbewegingen noodzakelijk zou zijn voor de aanvoer van dierlijke mest. Zij wijzen erop dat te dezen, nadat de vereiste adviezen in het kader van de administratieve beroepsprocedure reeds waren ingewonnen, de afdeling Milieuvergunningen op 21 oktober 2011 een intern advies heeft verstrekt dat ongunstig was voor wat betreft de uitbreiding van de varkenskwekerij, gelet op het risico op geurhinder, dat tijdens een hoorzitting van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie op 25 oktober 2011 de aanvrager verzocht werd een

"alternatief voorstel" uit te werken, dat de afdeling Milieuvergunningen op 4 november 2011 een aangepaste aanvraag heeft ontvangen voor 1.267 vleesvarkens en 2.160 biggen minder, vergezeld van een bijkomende geurstudie en dat op 8 en 16 november 2011 de afdeling Milieuvergunningen respectievelijk de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie op basis van die gewijzigde aanvraag en bijkomende geurstudie een gunstig advies hebben verleend voor wat betreft de uitbreiding van de varkenskwekerij tot 1.702 varkens, hetgeen tot het bestreden besluit heeft geleid. Nu deze substantiële wijziging van de milieuvergunningsaanvraag niet aan hen werd voorgelegd in het kader van het openbaar onderzoek en evenmin aan de adviesinstanties, menen de verzoekende partijen dat hun bezwaarrecht alsook de adviesprocedures werden uitgehold. Bovendien stellen zij dat in het bestreden besluit geen rekening wordt gehouden met de mobiliteitsimpact van de verlaagde eigen productie van dierlijke mest, daarin evenmin wordt gemotiveerd waarom substantiële wijzigingen konden worden aangebracht aan de vergunningsaanvraag zonder deze te moeten voorleggen aan belanghebbende derden en externe adviesinstanties en in dat besluit evenmin gewag wordt gemaakt van de definitief geweigerde stedenbouwkundige vergunning voor de biogasinstallatie.

12. De verwerende partij antwoordt dat onmogelijk sprake kan zijn van een schending van de adviesprocedure, aangezien precies als gevolg van het ongunstig advies van de afdeling Milieuvergunningen van 21 oktober 2011 bijkomende informatie en geurstudies werden voorgelegd, waarna er op basis van de aangepaste aanvraag bijkomende adviezen zijn verleend door de afdeling Milieuvergunningen en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie. Bovendien meent de verwerende partij dat de wijziging van de aanvraag de rechten van de verzoekende partijen niet heeft geschonden, aangezien zij hun bezwaren hebben kunnen uiten omtrent de initiële aanvraag en de gewijzigde aanvraag gaat over een inrichting met een kleiner aantal varkens en bijgevolg minder geurhinder. In zoverre de verzoekende partijen aanklagen dat meer mest van buitenaf zal moeten worden aangevoerd voor de vergistingsinstallatie, wijst de verwerende partij erop dat in de bijzondere vergunningsvoorwaarden zelf wordt opgelegd dat de mest

afkomstig moet zijn van inrichtingen binnen een straal van 20 km rond de biogasinstallatie, verwijst zij naar het bestreden besluit waaruit zou blijken dat er slechts een marginaal verschil zal zijn met de huidige transporten en merkt zij op dat de vermindering van het aantal varkens de levering van varkensvoer doet afnemen en dat in vergelijking met de initiële aanvraag geen biggen zullen moeten worden afgevoerd.

13. De verzoekende partijen dupliceren in hun memorie van wederantwoord dat de vergunningsvoorwaarde dat de mest moet worden aangevoerd van binnen een straal van 20 km rond de inrichting geen oplossing biedt voor de mobiliteitsproblematiek, aangezien de aanvoer hoe dan ook over onvoldoende uitgeruste landwegen dient te gebeuren. Bovendien merken zij op dat onduidelijkheid bestaat over de herkomst van de dierlijke mest, dat volgens de afdeling Milieu-inspectie de mest uit Nederland en Frankrijk afkomstig is, dat aldus geen enkele garantie bestaat dat de mest van binnen een straal van 20 km rond de inrichting zal worden aangevoerd en dat de vergunningverlenende overheid voormelde voorwaarde oplegt om de onzekerheid over de herkomst van de mest op te vangen, terwijl zij zeer goed weet dat aan die voorwaarde niet kan worden voldaan en volgens vaste rechtspraak van de Raad van State vergunningsvoorwaarden niet kunnen worden opgelegd om tegemoet te komen aan onzekerheden die een vergunningsdossier oproept. Voorts stellen de verzoekende partijen dat indien de mest van binnen een straal van 20 km rond de inrichting moet worden aangevoerd, het te verwachten valt dat de vrachtbewegingen langs de woning van de tweede en derde verzoekende partij zullen plaatsvinden. Ook menen zij dat "de mobiliteitsimpact niet enkel moet beoordeeld worden op niveau van de enkele meters voor iemands deur maar in hoofdzaak op de omliggende omgeving". Ten slotte voeren zij aan dat de verwerende partij niet heeft onderzocht of de afname van de levering van varkensvoer tengevolge van de aangekondigde vermindering van het aantal varkens enigszins vergelijkbaar is met de hiermee gepaard gaande toename van de levering van mest "qua intensiteit, type vrachtwagen, hoeveelheid", noch of de

meeste verplaatsingen veroorzaakt worden door de varkenshouderij dan wel de biogasinstallatie.

14. De tussenkommende partij werpt vooreerst op dat de verzoekende partijen niet beschikken over het vereiste belang bij het middel, aangezien zij enkel voordeel halen uit de vermindering van het aantal varkens en de daarmee gepaard gaande beperking van de potentiële geurhinder. In zoverre de verzoekende partijen hun belang bij het middel zien in de toename van het aantal transportbewegingen als gevolg van de bijkomende aanvoer van dierlijke mest bestemd voor de biogasinstallatie, betoogt de tussenkommende partij dat de milieuvergunning nergens vereist dat een bepaald aandeel van de dierlijke mest door de inrichting zelf moet worden geproduceerd, doch enkel dat de input van de biogasinstallatie voor 30 % uit dierlijke mest moet bestaan, dat zelfs indien de inrichting verplicht zou zijn om een bepaald percentage van de dierlijke mest zelf te produceren, een eventuele inbreuk daarop irrelevant zou zijn voor de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag, aangezien zulks verband houdt met de milieuhandhaving, dat de vermindering van het aantal varkens de afname impliceert van de aan- en afvoer van voeders en varkens en in het bijzonder van biggen, dat de verzoekende partijen geen hinder kunnen ondervinden van bijkomende transporten, aangezien hun percelen niet zijn gelegen langsheen het traject dat gebruikt wordt om vanaf de E34 naar de inrichting te rijden, dat de stedenbouwkundige vergunning van 2 juli 2008 zelfs in een alternatieve ontsluitingsweg voorziet, specifiek om de tweede en derde verzoekende partij te vrijwaren van mobiliteitshinder, dat die ontsluitingsweg op heden reeds wordt gebruikt en evenmin langs het perceel van de eerste verzoekende partij leidt, dat de inrichting van de eerste verzoekende partij bovendien in een KMO-zone is gelegen, langs een goed uitgeruste weg met dubbel baanvak die volledig is aangepast aan eventueel vrachtverkeer en dat de activiteit van de eerste verzoekende partij eveneens tot een zekere vorm van vrachtverkeer leidt.

Ten gronde wijst de tussenkomende partij op rechtspraak van de Raad van State waaruit zou blijken dat ook na het openbaar onderzoek nog bijkomende gegevens kunnen worden verstrekt.

15. In haar laatste memorie laat de verwerende partij nog gelden dat, nu het allerm minst plausibel voorkomt dat hun belangen geschaad worden door de vermindering van het aantal varkens, het aan de verzoekende partijen toekomt om met het oog op het belang bij het middel aannemelijk te maken dat zij andere bezwaren zouden hebben geformuleerd indien zij kennis zouden hebben gehad van de wijziging van de aanvraag en dat die wijziging met andere woorden wel degelijk als een essentiële wijziging moet worden beschouwd.

16. De tussenkomende partij benadrukt in haar laatste memorie dat de wijziging van de aanvraag, bestaande uit de vermindering van het aantal varkens van 5.106 naar 1.702 stuks, een substantiële vermindering van de aan- en afvoer van varkens betekent. Ook beklemtoont zij dat alle mesttransporten, ongeacht of deze via de E34 gebeuren of niet, geenszins langs de woning van de tweede en derde verzoekende partij leiden en steeds gebruik maken van de best uitgeruste wegen, in een omgeving die volledig is aangepast aan transport. Voorts merkt zij op dat de bijkomende geurstudie met evaluatie van geurreductiemaatregelen is voorgelegd teneinde de aanvraag te staven, rekening houdend met de bezwaren geformuleerd tijdens het openbaar onderzoek en wijst zij op rechtspraak van de Raad van State waarin gesteld wordt dat geen bepaling de overheid, in eerste aanleg of in beroep, verbiedt om acht te slaan op stukken die in de loop van de procedure door de aanvrager worden ingediend, tot staving van de aanvraag of ter weerlegging van de bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn gemaakt. Ten slotte stelt zij dat de wijziging van de aanvraag de adviesverplichting niet heeft uitgehold, nu die wijziging ofwel geen effect had op de uitgebrachte adviezen, ofwel aan de adviezen tegemoet kwam.

Beoordeling

17. Artikel 11, § 1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning stelt dat, behoudens andersluidende bepalingen, elke beslissing over een vergunningsaanvraag wordt voorafgegaan door een openbaar onderzoek dat wordt ingesteld volgens de modaliteiten en binnen de termijnen bepaald door de Vlaamse regering.

Artikel 5, § 2, van Vlarem I bepaalt welke gegevens een milieuvergunningsaanvraag ten minste dient te omvatten. De aanvraag moet onder meer aangeven welke passende preventieve maatregelen op basis van de Beste Beschikbare Technieken zullen worden genomen om het effect van geluid, stralingen, trillingen, lucht-, bodem- en waterverontreiniging en de risico's voor het milieu te voorkomen of te beperken. Artikel 5, § 3, van hetzelfde besluit schrijft voor dat bij een vergunningsaanvraag voor een inrichting van klasse 1 of 2 een situeringsplan op schaal van ten minste 1/1.000 dient te worden gevoegd, waarop de ligging van de gebouwen, de productie-eenheden, de opslagplaatsen, de stortplaatsen en de lozingspunten ten opzichte van de aanpalende percelen weergegeven zijn.

Het openbaar onderzoek bestaat onder meer uit het ter inzage leggen van de vergunningsaanvraag en zijn bijlagen bij de diensten van het betrokken gemeentebestuur. De ter inzage gelegde stukken moeten derden-belanghebbenden toelaten voldoende inzicht te krijgen in de beoogde exploitatie zodat zij op nuttige wijze hun bezwaarrecht kunnen uitoefenen.

18. Het voorwerp van de aanvraag, dit wil zeggen de inrichting of de activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, mag in beginsel niet gewijzigd worden in de loop van de vergunningsprocedure. Het verlenen van een milieuvergunning op basis van een aanvraag die na de indiening ervan essentiële wijzigingen heeft ondergaan, zou immers meebrengen dat het openbaar onderzoek

en desgevallend de adviesverlening door de gespecialiseerde instanties worden uitgehold.

19. De verzoekende partijen hebben er belang bij vastgesteld te zien dat, zoals hierna zal blijken, het voorwerp van de aanvraag in de loop van de vergunningsprocedure werd gewijzigd en uit die wijziging nieuwe nadelige milieueffecten voortspruiten waaromtrent zij in het kader van het openbaar onderzoek hun standpunt niet hebben kunnen laten kennen.

Het middel is ontvankelijk.

20. Ten gronde wordt niet betwist dat de exploitant pas op 4 november 2011 tijdens de afhandeling van de administratieve beroepsprocedure, heeft voorgesteld om het voorwerp van de aanvraag te beperken tot 1.702 vleesvarkens. De oorspronkelijke aanvraag die aan het openbaar onderzoek werd onderworpen had betrekking op 2.969 vleesvarkens en 2.160 biggen.

De Raad van State neemt in voorliggende zaak niet aan dat die wijziging volledig tegemoet komt aan de belangen van de omwonenden. De vermindering van het aantal varkens dat op de inrichting zelf gehouden zal worden met behoud van de initieel gevraagde capaciteitsuitbreiding van de biogasinstallatie, waarbij de bestreden beslissing oplegt dat minimaal 30 % van de te verwerken biomassa moet bestaan uit dierlijke mest, heeft immers tot gevolg dat de aanvoer van externe mest zal toenemen. Dit effect is van invloed op de globale beoordeling van de omgevingshinder van de inrichting. De verzoekende partijen zijn evenwel niet in de gelegenheid geweest om hun specifieke bezwaren aangaande de toename van de mesttransporten onder de aandacht van de vergunningverlenende overheid te brengen.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 24 februari 2012 waarbij het bestuurlijk beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Antwerpen van 23 juni 2011, houdende de weigering aan de BVBA Biofors van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een varkenshouderij met biogasinstallatie, gelegen aan het Ginnegemveld 2 te Ranst, gegrond wordt verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en de gevraagde vergunning, mits het opleggen van een aantal bijzondere exploitatievoorwaarden, wordt verleend.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 525 euro.

De failliete boedel van de tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes juni tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin